

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 24 september 2020
Betreft Vragen uitzending Nieuwsuur over illegale hondenhandel

Ons kenmerk
DGA-DAD / 20238970

Geachte Voorzitter,

Uw kenmerk
2020Z12315

Hierbij doe ik uw Kamer de antwoorden toekomen op vragen van het lid Weverling (VVD) over de uitzending van Nieuwsuur over illegale hondenhandel (kenmerk 2020Z12315, ingezonden op 26 juli 2020).

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

2020Z12315

(ingezonden 26 juni 2020)

1

Bent u bekend met de uitzending van Nieuwsuur van 25 juni jl. over de illegale handel in honden en puppy's?

Antwoord

Ja

2

Op welke wijze hebt u tot dusver uitvoering gegeven aan de eerdere motie-Weverling (Kamerstuk 28 286, nr. 1084) om in overleg te treden met problemlanden over het verbeteren van de handhaving op Europese wettelijke vereisten voor export van honden en het inzichtelijk maken van malafide import- en exportstromen? Met welke landen en wanneer heeft u tot dusver gesproken?

Antwoord

In EU-verband wordt, mede op Nederlands initiatief, samengewerkt om illegale hondenhandel aan te pakken. Nederland is koploper op het gebied van Identificatie & Registratie (I&R) en zal deze voorttrekkersrol verder intensiveren door aandacht te vragen voor ons I&R-systeem en samen met partners te zoeken naar de mogelijkheden voor een Europees I&R of binnen de EU inter-operabele I&R-systemen. De vrijwillige initiatief werkgroep over de handel in honden en katten, die functioneert onder het EU Platform Dierenwelzijn en onder Nederlands voorzitterschap, is een gremium waaraan zowel lidstaten als ngo's deelnemen. Deelnemende landen zijn België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Finland, Hongarije, Ierland, Italië, Roemenië, Slowakije, Spanje en Portugal. Hier wordt kennis en ervaring gedeeld over I&R-systemen en registratiesystemen voor fokkers in de verschillende lidstaten waartussen handel plaatsvindt en wordt gekeken waar onderlinge samenwerking mogelijk is. Goede voorbeelden over beleid en handhaving worden uitgewisseld binnen deze werkgroep. Daarnaast voert het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit een ketenanalyse uit naar handel in en fokkerij van honden. Dit onderzoek geeft inzicht in de kritieke momenten in het leven van een hond waarin welzijnsproblemen kunnen ontstaan. Mijn beleid richt zich op die kritieke momenten en het onderzoek biedt mogelijkheden om specifieke problemen aan te pakken, door barrières op te werpen en interventies te doen. Het onderzoek wordt in het najaar opgeleverd. Door zowel het laten doen van onderzoek, als het internationaal opereren om het dierenwelzijn in hondenhandel te verbeteren, geef ik uitvoering aan de motie Weverling (Kamerstuk 28 286, nr. 1084).

3

Wat is de stand van zaken van de verbetering van het identificatie- en registratiesysteem van honden, waarvan u in antwoord op eerdere vragen aangaf ermee bezig te zijn? Welke concrete verbeteringen in dit systeem zijn inmiddels gerealiseerd?

Antwoord

In het vernieuwde I&R-hond worden meer betrokkenen bij I&R-hond geregistreerd, is het hondenpaspoort verplicht voor alle honden en worden technische verbeteringen gedaan. Ook wordt er een sluitende chiplogistiek en paspoortlogistiek gerealiseerd.

Door de registratie van de betrokken fokker, dierenarts of chipper is het bekend waar de hond vandaan komt, wie de hond heeft gechipt en van een paspoort heeft voorzien. De sluitende chip- en paspoortlogistiek zorgt ervoor dat de laatste schakel in de keten terug te vinden is, mocht een chip of paspoort toch in het illegale circuit belanden. Inwerkingtreding van de verbeterde I&R en het hondenpaspoort zijn voorzien halverwege 2021.

4

Welke doelstellingen of termijnen zijn gesteld voor wat betreft de sluitende chiplogistiek en de registratie?

Antwoord

Inwerkingtreding van de verbeterde I&R en het hondenpaspoort zijn voorzien halverwege 2021.

5

Hoeveel honden zijn er in het afgelopen jaar en in de jaren daarvoor vanuit het buitenland geïmporteerd naar Nederland? Kunt u aangeven hoeveel honden in dierenasiels geïmporteerd zijn uit het buitenland?

Antwoord

In 2019 zijn er volgens de beschikbare I&R-data 31.022 honden geïmporteerd
In 2018 zijn er 30.279 honden geïmporteerd volgens de beschikbare I&R data.
Het is niet mogelijk om aan te geven hoeveel honden in dierenasiels geïmporteerd zijn vanuit het buitenland.

6

Hoe vaak is in het afgelopen jaar geconstateerd dat honden op illegale wijze, dus buiten de voorgeschreven procedures om, geïmporteerd werden of dat dit geprobeerd is? Hoe vaak is in het afgelopen jaar geconstateerd dat bij de import van honden gebruikgemaakt is van valse registratiepapieren?

Antwoord

Bij inspecties in 2019, naar aanleiding van meldingen, zijn twee keer onjuistheden geconstateerd bij identificatiedocumenten en zijn drie keer onjuistheden geconstateerd bij de rabiësvaccinatie.

7

Bent u bekend met signalen dat dierenartsen bedreigd of beïnvloed worden door malafide hondenhandelaars om signalen over malafide handel of dieren mishandeling niet naar buiten te brengen?

Antwoord

Nee, ik heb daarover geen signalen ontvangen.

8

Kunt u door middel van een overzicht per jaar over de afgelopen vijf jaar aangeven hoeveel gevallen van illegale hondenhandel in de afgelopen jaren aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) zijn gemeld? Kunt u vervolgens aangeven wat de aard van de meldingen is en wat er met de verschillende meldingen is gebeurd qua opvolging, zoals onderzoek of inspectie? Bij hoeveel meldingen is er geen opvolging gegeven? Wat is de reden dat er geen opvolging is gegeven? Hoeveel meldingen zijn uiteindelijk afgehandeld en hoeveel meldingen hebben tot strafrechtelijke vervolging geleid?

Antwoord

Meldingen worden sinds 2017 vastgelegd in de categorieën welzijn, laag rabiërisico en hoog rabiërisico. In de jaren 2015 en 2016 werd dit niet op deze manier vastgelegd.

Jaartal	Aantal welzijnsmeldingen	Aantal laag rabiërisico meldingen	Aantal hoog rabiërisico meldingen	Totaal aantal meldingen
2019	392	348	109	849
2018	391	183	150	724
2017	271	190	55	516
Jaartal	Aantal meldingen	-	-	Totaal aantal meldingen
2016	424			424
2015	324			324

De NVWA houdt risicogericht toezicht. Risicogericht toezicht betekent dat we vooral daar inspecties uitvoeren waar we (op basis van meldingen, gegevens uit eerdere inspecties en risico-inventarisaties) de kans op overtreding van de regels voor de handel in gezelschapsdieren het grootst achten. Ongeveer 30% van de meldingen over illegale hondenhandel leidt tot directe actie. Meldingen die niet direct worden opgepikt worden wel geregistreerd en bewaard.

De voornaamste reden van het niet oppakken van meldingen was een gebrek aan aanknopingspunten. Een nadere toelichting hierop vindt uw Kamer in het antwoord op vraag 9.

Illegale hondenhandel is in zichzelf echter geen in de wet opgenomen strafbaar feit, maar het kan zich uiten in verschillende formeel-juridische strafbare feiten zoals overtredingen van de Dierenwelzijnswet en valsheid in geschrift. Uit de registratiesystemen van het OM kan derhalve niet achterhaald worden hoeveel zaken gerelateerd aan illegale hondenhandel de afgelopen jaren door het OM zijn verwerkt en of dit tot een veroordeling heeft geleid.

De inzet op het tegengaan van illegale hondenhandel is verhoogd. Voor toezicht en handhaving bij gezelschapsdieren (specifiek honden en katten) heeft de NVWA sinds 2020 10 fte beschikbaar. Voor 2020 was dit 5 fte. In maart van dit jaar zijn de politie, NVWA en de Landelijke Inspectie Dierenbescherming (LID) een tasforce hondenhandel gestart om de handhaving op hondenhandel zo effectief mogelijk te laten verlopen. Zowel op strategisch als op operationeel niveau wordt samengewerkt. Doel van de taskforce is het bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving en het aanpakken van misstanden in hondenhandel, om dierenwelzijn en diergezondheid te waarborgen. Dit doel wordt bereikt door slimme samenwerking en het efficiënt inzetten van de beschikbare capaciteit en informatie.

9

Herkent u de signalen dat de NVWA na veel meldingen van illegale hondenhandel helemaal geen actie onderneemt? Zo ja, kunt u aangeven hoe dit komt?

Antwoord

Alle klachten en meldingen over hondenhandel worden beoordeeld door een inspecteur. Het is daarbij belangrijk dat de melding voldoende informatie en aanknopingspunten bevat. Dit betekent dat er een goede omschrijving is en dat er foto's en/of filmmateriaal beschikbaar is. Als de NVWA risico's ziet voor dier- en/of volksgezondheid, dierenwelzijn of andere overtredingen, dan kan een melding worden opgevolgd door een fysieke of administratieve inspectie. Meldingen die niet direct worden opgepakt door een inspecteur worden wel geregistreerd en bewaard. Als de NVWA bijvoorbeeld op een later moment meer meldingen over een bepaalde fokker krijgt, kunnen ook die eerdere meldingen betrokken worden bij het onderzoek.

Bij import moet een hond worden vergezeld van een gezondheidscertificaat, afgegeven door een dierenarts. Europese regels gaan uit van onderling vertrouwen tussen lidstaten: het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Dit betekent dat de NVWA er vanuit moet gaan dat de informatie die door de dierenarts in een ander Europees land op het gezondheidscertificaat is gezet (bijvoorbeeld de informatie over de leeftijd en de vaccinaties) juist is. Het is ook erg moeilijk om met zekerheid de leeftijd van een individuele pup te bepalen (en dus te bewijzen dat certificaten niet kloppen). De NVWA meldt eventuele twijfel over gezondheidscertificaten wel altijd aan andere lidstaten, zodat de autoriteit van die lidstaat verder onderzoek kan doen.

10

Hoeveel inspecties van de NVWA hebben er in 2019 plaatsgevonden? Kunt u aangeven hoe het mogelijk is dat tijdens veel inspecties van de NVWA geen tekortkomingen geconstateerd worden, terwijl de problematiek in dierenasiels, meldingen en verhalen van kopers van illegaal geïmporteerde honden erop duiden dat illegale hondenhandel wel degelijk een groot probleem is in Nederland?

Antwoord

In totaal kwamen er in 2019 bij de NVWA in 872 meldingen binnen over gezelschapsdieren, waarvan 849 specifiek over honden en katten. Er zijn

118 meldingen opgevolgd met een inspectie. Van de 118 inspecties was er slechts 16% akkoord.

Ons kenmerk
DGA-DAD / 20238970

11

Kunt u aangeven hoe de extra capaciteit die de NVWA dit jaar, conform uw beantwoording van eerdere vragen, heeft vrijgemaakt om de handhaving op illegale hondenhandel te intensiveren, tot nu toe is ingezet? En kunt u aangeven op welke wijze de door u in de eerder over dit onderwerp gestelde vragen genoemde voorlichting tot dusver gematerialiseerd is?

Antwoord

In 2019 had de NVWA 5 FTE* voor toezicht en handhaving op alle taken van de hondenhandel en fokkerij van gezelschapsdieren. In 2020 zijn dat 10 FTE¹, waarvan 6.5 FTE zijn gereserveerd voor toezicht op hondenhandel (inclusief I&R en online handel).

Van de geplande capaciteit is, tot en met mei 2020, voor ongeveer 4 FTE besteed aan hondenhandel.

Voorlichting vindt plaats via het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren (LICG), waaraan onder meer het ministerie van LNV subsidie verstrekt. Ook bij advertenties van honden op Marktplaats verschijnt informatie van het LICG over de aankoop van een hond.

¹ directe, productieve uren